

„A természetet minden oldaláról kell vizsgálnunk” – Szent-Györgyi Albert visszaemlékezése

Életéről, munkájáról, koráról beszélt a Nobel-díjas tudós abban az eddig magyarul még nem publikált memoárban, amelyet egy nemzetközi tanácskozáson tartott előadása nyomán 1976-ban adtak ki angolul. Az írást a *Magyar Tudomány* júliusi száma közli.

Most Dr. Löwdin felkérésére magamról fogok beszélni negyven percig. Azt mondják, hogy a nevelésünk már a születésünk előtt elkezdődik. Anyai ágról negyedik generációs tudóscsalád sarja vagyok, ahonnan a tudományok iránti szeretetemet örököltem. Apai ágról odaadó hivatalnokok sorából származom, akiktől megtanultam, hogy mindig a saját meglátásom szerint cselekedjek, függetlenül attól, hogy az számomra milyen következményekkel jár. Ez a gondolkodásmód nehéz időkben nagyon megkavarta az életemet.

Szent-Györgyi Albert

Forrás: www.stoma.u-szeged.hu/

A kamaszkort követően bizonyára egy nagyon lassú felfogású fiatal voltam, aminek eredményeként a családban visszamaradott gyerekek tartottak. Szóval, mikor tizenhat éves koromban bejelentettem a szándékomat, hogy tudós legyek, heves ellenállásba ütköztem. Nagybátyám, egy neves hisztológus, a család értelmi vezetője volt, úgy gondolta, hogy legjobb esetben is csak a kozmetikából élhetek majd meg. Később, engedve merevségéből, elismerte annak lehetőségét, hogy akár fogorvos is válhat belőlem. Végül hozzájárult az orvosi egyetemre való jelentkezésemhez, azzal a feltétellel, hogy csak proktológus, azaz a végbélbetegségek szakértője lehetek. Kiemelném azt a tényt, hogy neki aranyere volt. Mindazonáltal felvett a laboratóriumába, lehetővé téve, hogy mint újonc elkezdhessek kutatni. Első tanulmányom a végbélnyílás szerkezetéről szólt. A rossz végénél kezdtem el a tudományt.

Három év szövettani kutatás után csalódtam az olyan halott rendszerekben, amik nem mondtak semmit az élet jellegéről. Választanom kellett a biológia és az élettan között. Akkoriban, ha valaki a pókokat vizsgálta, az biológus volt, ha valaki a nyulakat, az fiziológus. A fiziológiát választottam, de később a nyulat is túl összetettnek találtam az én egyszerű gondolkodásmódomhoz. Így átugrottam a gyógyszerteranra, mivel a gyógyszerek egyszerűbbek.

[Tovább a Magyar Tudományban megjelent írásra.](#)

Forrás: http://mta.hu/tudomany_hirei/szent-gyorgyi-albert-visszaemlekezese-107890

Válogatta: Fonyó Istvánné